

Neznanega mrtveca v starosti nad 55 let so našli delavci pod kozolcem g. Zakotnika, župana v Zgornji Šiški pri Ljubljani. Neznanca je najbrž zadel kap.

Letalska kôpenikijada na Madžarskem. V našem listu smo se že večkrat ukvarjali z nemškimi čevljarjem iz mesta Kôpenik, ki je nekaj let pred vojno predrzno nastopil v uniformi nemškega kapetana in si prilastil blagajno. V madžarskem mestu Raab se je odigrala moderna kôpenikijada. Te dni je obstal pred hotelom »Pri jagnjetu« zvečer avtomobil, iz katerega je stopila družba pet gospodov. Vodja družbe se je predstavil hotelirju kot ogrski prekooceanski letalec Jurij Endresz, za ostale je navedel, da so njegovi tovariši in letalski oficirji. Hotelir je visoke goste slovesno nagovoril ter jih je izbrano pogostil in napajal s šampanjcem. Tudi naslednji dan je letalska družba trošila na debelo v jedilni dvorani. Za večer drugega dne so naročili posebno pojedino, katere bi se naj udeležili najvišji dostojanstveniki iz Budimpešte. Vršile so se že priprave za banket, ko je čital hotelir v večerni izdaji časopisa, da bo imel sloviti letalec Endresz baš taisti večer predavanje o svojem poletu preko Atlantskega Oceana v akademiji za godbo v Budimpešti. Medtem je že bil hotel tudi telefonično obveščen, da bo banket izostal. Sedaj še le je spoznal lastnik hotela, da je postal žrtev prebrisanih pustolovcev, ki so mu napravili veliko škodo in ga še osmešili radi lahkovernosti.

Ni uspelo ne zrakoplovu »Zeppelinu« in ne podmornici Nautilus. Letos se je dolgo časa oznanjalo svetu, kako bodo raziskali ledeno morje krog severnega tečaja: Zrakoplov Zeppelin, ameriška podmornica Nautilus in ruski ledolomilec Malygin. Zrakoplov, podmornica in ledolomilec so si hoteli podati na severnem tečaju roke in oznaniti svetu, da tudi severni tečaj ni več tajnost. Zeppelin in ledolomilec Malygin sta se res sestala, a ne na severnem tečaju, ampak precej pred ciljem, nakar se je moral zrakoplov vrniti v domovino, ne da bi bil videl, kaj še le raziskal morja krog severnega tečaja. Ameriška podmornica »Nautilus«, kateri poveljuje kapiten Wilkins je imela že na vožnji iz Amerike na Angleško smolo, da bi se bila skoro potopila. Na Angleškem so nedostatke popravili in Wilkins je hitel proti severu, da bi vsaj njemu uspelo, česar nista dosegla »Zeppelin« in »Malygin«. Pomilovanja vredni kapiten Wilkins je imel na vožnji od Angleške v severne kraje eno nesrečo za drugo. Vse ovire je še zmagal »Nautilus«, dokler ni zašel med ledene gore, kjer bi bil moral prestati svojo potapljaško zmožnost ter umetnost, a mu je baš v tem oziru popolnoma izpodletelo. Vožnja pod ledom se je izkazala kot nemogoča. Kapiten Wilkinsu ni preostalo drugega, kakor se umakniti ledu in odpluti na odprto morje. Umik podmornice je počasen, ker so zamrznile radi mraza vodovodne cevi, viharji ogrožajo podmornico in moštvo je radi zasledovanja vseh mogočih nesreč iz-

mozgano do skrajnosti. Podmornica je že od zunaj in znotraj oledenela in se trudi, da bi se vsaj vrnila v kako pristanišče, ker na dosego cilja na severnem tečaju letos niti misliti ni. Severni tečaj bo imel vsaj še eno leto mir pred zrakoplovi, podmornicami in ledolomilci.

Marconijev najnovejši poskus. Svetovno znani italijanski iznajditelj na polju brezžičnega pošiljanja električne sile v najbolj oddaljene kraje Marconi bo pokazal svetu v noči od 15. na 16. oktobra nov poskus. S svoje ladje »Elettra« v luki mesta Livorno bode užgal električne žarnice v mestu Rio de Janeiro v Braziliji na razdaljo 5000 angleških milj.

Sedem let brez dežja. V okolici mesta Lorcac v južni Spaniji že ni deževalo sedem let. Vse reke in kanali so se že davno posušili, celotna pokrajina je izžgana. Že tri leta ni bilo na polju nobene žetve. 25.000 kmečkih družin je v življenjski nevarnosti.

Nova trgovska hiša v Mariboru. V Gosposki ulici 10, si je zgradil po svoji solidnosti znani mariborski trgovec g. Anton Macun na mestu starega polopja, lepo v novodobnem slogu zidano dvonadstropno hišo. Celo pritličje zavzemajo obširni, številni in okusno opremljeni trgovski prostori. Med dvema izredno velikimi izložbenimi okni se nahaja prostorna veža, ki je ob stelah opremljena z izložbenimi omaricami. Novo poslopje je lep okras spodnji Gosposki ulici.

Prstan je našla med fižolom Mariborska gospodinja, ki ga je kupila na trgu. Dotična prizadeta kmetica naj se oglasi v upravi »Slovenskega Gospodarja« na Koroški cesti 5, kjer izve za naslov.

Jesen se bliža — začetek šole je pred durmi! Ker vlada splošna denarna kriza, zato mamice in očetje ne premišljuje, kje bi si nabavili za malo denarja potrebno obleko in obuvalo, kar rabite zase in za otroke, temveč kar podajte se v znano trgovino Mira Penič, Maribor, Vetrinjska ulica 9 (prej pri Zadrugi). Ker edino tam dobite najcenejše in najmočnejše blago vseh vrst, kakor: moške štofe, najmočnejšo hlačevino, različno platno, blago za ženske obleke in plašče, najmočnejše parhente in flanele, štrikane robce (freče), moške, ženske in otročje jopiče, najnovejše svilene robce, posteljne odeje, konjske kočice itd. Nadalje dobite najmočnejše podplate, nepremočljivo usnje in prima boks. Na zalogi je tudi vedno sveže specerijsko blago in umetna gnojila. 1323

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v **Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376**

Dobra in skrbna mati daje svojim otrokom piti **Radensko Gizela mineralno vodo** ali samo ali pomešano s sadnim sokom. To otroka osveži, daje apetit in pospešuje prebavo.

Nekdaj — sedaj. Srb, Hrvat in Slovenec so srečali na izletu tri Ruse in jih povabili na vino. »Jaz sem mesar,« je rekel Srb prvemu Rusu. »Kaj pa vi delate?« Rus odgovori: »Zdaj sem za nočnega čuvaja, a doma sem bil knez.« Hrvat, trgovski potnik, je isto vprašal drugega Rusa, ki mu je odgovoril: »Zdaj snažim čevlje na kolodvoru, a doma sem bil grof.« Slovenec se je predstavil za učitelja, tretji Rus pa mu je rekel: »Jaz lepim plakate po mestu, a na Ruskem sem bil general.« Mesar-

jev veliki pes je vse to dolgo poslušal pod mizo in naposled vprašal malega kužka, ki ga je pripeljal eden od Rusov: »Čuj no, kaj si pa ti bil na Ruskem?« Kužek mu odgovori: »Jaz sem bil bernardinec!«

*

Ustavljena kolektivizacija, boljševiki v inozemstvu.

Še mesca julija se je izrazil Stalin na nekem shodu v Moskvi, da bo letos končana kolektivizacija, to je: ustanavljanje skupnih posestev. Toda časovne razmere so močnejše kot načrti sovjetske vlade. »Izvestja« z dne 3. avgusta prinašajo navedbo CIK (centralnega izpolnitelnega komiteta) komunistične stranke vsem organizacijam, da se ustavi vsa nadaljna kolektivizacija v Rusiji. Naredba objavlja, da je ustavljena kolektivizacija v vseh tistih krajih, odkoder so prihajale v poslednjem času vesti o uporih in sicer na Severnem Kavkazu, ob spodnjem teku Volge, v Ukrajini, na Krimu, na Uralu itd. V vseh teh krajih naj se dela na to, da se okrepe kolhozi v sedanjem stanju, a vsi tisti se morajo pustiti v miru, ki so nasprotni kolektivizaciji.

Ruski list pripomni k tej naredbi: Morje ruske krvi je stala ta naredba! — Res, važni so morali biti razlogi, da so sovjeti ustavili ustanavljanje skupnih posestev. Jim pač prede. Na Kavkazu hudo vre. Tamošnji poveljnik komunist Bervidnij je odstavljen, ker se mu ni posrečilo zatreti kavkaškega upora.

V Rusiji sami so morali torej odnehati, a tudi v inozemstvu se sovjetom stavijo razne ovire. V sedanjem času se zelo množe slučajji, da se sovjetski uradniki, ki so v službi v inozemstvu, po pozivih branijo iti nazaj v Moskvo. Vse take sovjeti nemudoma odpuste iz službe, ne da bi jim za to dali kakšno odškodnino. To pa ni v skladu n. pr. z nemškimi zakoni. Zato se je cela vrsta takih odpuščenih uradnikov obrnila s prošnjo na nemško delavsko sodišče, da to stvar razsodi. In to je odločilo, da morajo sovjeti plačati takim odpuščenim uradnikom plačo za tri mesece naprej. Seve so se sovjeti branili sprejeti ta odlok, češ, da plačujejo uradnike po svojih zakonih. A povedalo se jim je, da v Nemčiji veljajo nemški, ne pa inozemski zakoni.

Sovjeti imajo pri svojih poslanstvih trgovska zastopstva, katera se pečajo predvsem z agitacijo in z razširjenjem komunističnega berila v tujih državah. Zato v zadnjem času države ta ruska zastopstva strožje nadzorujejo. Argentinska policija je obiskala dne 31. jul. t. l. tako rusko trgovsko zastopstvo v Buenos-Airesu, ki je delovalo pod imenom »Amtorg«. Zaprla je vse navzočo osobje, 145 moških in 15 žensk, ter je zaplenila ves arhiv »Amtorga«, ker je vodil komunistično agitacijo po celi Argentini. Seveda je Moskvo vsled tega popadla velika jeza in ondotni mogotci so zagrozili, da bodo zaprli

vse Argentine, ki živijo na Ruskem, Tudi na Grškem, v Franciji in drugod zdaj strožje nadzorujejo delo moskovskih plačancev, ker takega zemskega raja, kot je v Rusiji, nikjer ne marajo.

*

Meceseve štuke in štafelne za preše in prešne koše, lope krajnike in vsake vrste rezan les prodaja Gnišek, Maribor, Razlagova ul. 25.

Mesečna vzdrževalnina na vseh kmetijskih šolah v dravski banovini znaša do preklica od 1. septembra t. l. dalje 400 Din in se plačuje mesečno naprej. Izključenim ali samovoljno izstopivšim učencem se vnaprej plačana vzdrževalnina ne vrne. Pridnim sinovom manj premožnih posestnikov in drugim ubožnim učencem se po možnosti dovolijo popolnoma ali pa polovico prosta mesta v zavodu. V tem slučaju se mora prošnja podpreti z uradno potrjenim spričevalom ubožnosti. O teh prošnjah odloča kr. banska uprava na predlog ravnateljstva šole.

Sv. Lenart nad Laškem. Tukajšnja kmetijska podružnica je priredila v šoli dobro uspelo kmetijsko predavanje o obiranju in spraviljanju sadja ter o napravi dobre sadne pijače. Kmetijski referent g. Zupan iz Laškega je v poljudnem govoru opisal, kako se naj sadje pravilno spravlja, da bo isto kmetu v današnji težki gospodarski krizi doneslo nekaj denarja vsaj za najnujnejše potrebe. Nad 60 poslušalcev je z velikim zanimanjem sledilo izvajanjem g. predavatelja ter storilo sklep, ravnati se po dobljenih dobrih naukih. Koncem govora so kmetje izrazili pritožbe radi zajca, kateri celo sedaj v tem času že zopet dela škodo na sadnem drevju. Mi kmetje zahtevamo, da se zajca proglašajo škodljivcem ter naj se istega da prosto pobijati, kajti vsa stremjenja za napredek sadjarje ne pomagajo nič, ker zajec uniči sadjarjev 15-20-letni trud. Zahtevamo, da se v novem bodočem lovskem zakonu upoštevajo kmetijske koristi, ne pa vedno le koristi lovcev in lovskega društva!

*

F. R.

Sadna trgovina v Dravski banovini.

Prednosti in slabosti našega sadnega izvoza je dunajski dopisnik Gaberšek v »Jugoslovanu« dovolj natančno pojasnil in njegova izvajanja bi si naj izvozniki dobro zapomnili.

1. Vsa glede vporabe sadja merodajna evropska središča nas uče, da zamore nad dobrim blagom zmagati le še boljše. Radi tega je treba siliti v ospredje le s kvaliteto, skrbni izbor pri sortiranju ter nakladanju onega sadja, ki je namenjeno izvozu.

2. Treba bo natančno proučiti sedanji in bodoči mednarodni položaj glede cen, prevoza in carine, dovoznih stroškov in kala. Ne smemo pozabiti tudi na stroške enega leta, katere smo imeli s pridelkom in na stroške celotnega

izvoznega podjetja. Le ti prevdarki lahko vplivajo pri domačem producentu na uspešno ceno.

Treba se ogibati onih cen, katere ponujajo preveč dobro razpoloženi sadni trgovci in mešetarji. Take od nestrokovnjakov določene cene so vir vseh mogočih nesporazumljenj ter pravd. Da se vse te neprilike preprečijo, bi bila potrebna res prava razglasitev cen v naprej.

3. Res izkušeni strokovnjaki in inozemski interesi bi naj vsak teden določali najvišje in najnižje cene in določitev bi se morali držati vsi izvozniki. Točen in reden odlok našega sadja v inozemstvo je v gospodarskem oziru veliko važnejši nego nekaj le trenutno dobro prodanih vagonov, kar povzroča tolikokrat takojšen zastoj. Glede te točke manjka vsaka velikopotezna organizacija na škodo naših sadnih izvoznikov.

Zaključek.

Sedanje cene pri producentih od postaje nakladanja so sledeče:

Sadje za prešanje 1 kg 0.20—0.30, namizne in jabolka za vkuhanje 0.80 do 1.20, zlate renete 1.50—1.60, namizne slive in seve obrane 1.35—1.40, slive za žganjekuho 0.80—1.— Din.

*

Nadomestek za pravo kavo.

Dolžnost naših gospodinj je, da čimmanj napravijo izdatkov v trgovini, ker ni denarja. Seveda je pa to težko, ker smo se navadili na razne dobrote, ki jih doma nimamo. Med te spadajo gotovo tudi kava. Kavo ljubi vse, staro in mlado. Marsikje jo imajo za zajutrek in večerjo. Gotovo bomo marsikateri gospodinjji ustregli, ako ji povemo, kako lahko napravi nadomestek za kavo. Za pripravljanje bele kave, ki je najbolj v rabi, torej za mešanje z mlekom, se vzame ječmen, pšenica, želod. Ječmen je tudi dober za črno kavo, ako se ga polovico več nasuje kakor prave kave. Ječmen, pšenico, preberi, operi, popari, osuši, opravi, kakor pravo kavo precej temno rujavo in zmelji. Želod pa svež prereži počez in polij v posodi z vrelo vodo. Čez nekaj ur odlij vodo in nalij zopet krova, v katerem se namaka želod zopet par ur. Ko odliješ vodo, posuši želod na vroči peči, zlušči in opravi ga svetlorujavo. Bela kava iz ječmena ali želoda je okusna in prija posebno otrokom, jetičnim, na živcih bolnim in tistim ljudem, ki jim denarja primanjkuje. Želodovi ali ječmenovi kavi, ki naj vre 5 do 10 minut, pridene tudi nekaj cikorijskega.

Pri nagnenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti, izboljšuje naravna »Franz Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju da so dosegli z »Franz Josefovo« vodo sijajne rezultate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

PLANINKA
Za čiščenje krvi
Proti slabi prebavi želodca in čreves
izvrstno deluje
Planinka zdravilni čaj
Dobi se v vseh lekarnah, zahtevajte pa izrecno PLANINKA ČAJ — BAHOVEC v zaprtih in plombiranih paketih in z napisom proizvajalca:
Apoteka BAHOVEC, Ljubljana

Zakaj postanejo prašiči sajasti in kako se spozna sajavosi?

Ta bolehavost napade izključno le mlade prašičke. Krivi temu so najbolj nesnaga in zanemarjenost, kakor tudi slaba prehranjenost in iz tega izvira joče slabo prebavljanje. Tudi stranišče kraj svinjaka škoduje. Posebno so podvrženi tej bolezni prašički, ki ne dobi nobenega klajnega apna, oglja, zidne omete ali zemlje, kjer prašički najdejo sebi primerno snov. Sajaste svinje torej drži v čednem hlevu, jih puščaj na zrak in jih zmivaj z mlačno 3% lizolovo raztopino, nato pa odrgni s suhimi otrobi.

Sadje, spravljeno v kletih, rado gnije. Da se to ne bo zgodilo, skrbi za sveži zrak in zažgi v kleti tu in tam kako ploščico žvepla.

Ravnanje s plesnivimi sodi. Plesnive sode moraš najprej oprati z mrzlo vodo in jih odrgniti mogoče tudi s krtačo. Nato vlij v nje tudi toplo vodo, kateri pa dodaj nekaj sode. Če je sod močno plesniv, je bolje, če mu vzamemo eno dno proč, in ga potem pooblamo in obžgemo. Ko mu vdamo zopet dno, ga izperemo in ga zaviniamo. Žge se sod najbolje z žganjem, ki se ga znotraj po šodu vlije. Nekateri denejo v vrelo vodo tudi nekaj moke ali mekin in s tem dobro operejo sod.

Katere živali služijo gospodinjstvu in jih ne smemo umeriti?

Ježa že ne! Ta žre miši in podgane. Krastače tudi ne, ta poje v vsaki uri najmanj 30 škodljivih žuželjk. Ptičkov tudi ne, oni so sovražniki vsega mrčesa, ki leta po zraku in ga v svojem letu sproti požirajo. Prizanašajte pikapolonci! Ona je samo listnate uši, ki jih mnogi ne znajo in včasih tudi ne morejo odstraniti!

Ali smemo krompir polagati živini?

Surov krompir gotovo ne, ker ta obsega v kožici strup, ki povzroča slab sir, ako krmimo krave z njim. Pač pa se lahko krmí s kuhanim krompirjem, ker se s kuhanjem strup uniči. Kuhan krompir tudi na mlečnot zelo dobro vpliva. Več kot 15 kg na dan pa ga